

दृष्ट्वा फलस्य नापश्यद्दोषान्पापानुबन्धकान् । विविनक्ति न शौचं यः सोऽन्यत्रापि कथं भवेत् ।

संहिताध्ययनं कुर्वन्वसनगुरुकुले च यः । भैक्ष्यमुत्सृष्टमन्येषां भुङ्क्ते स्म च यदा तदा ।

कीर्त्तयन्गुणमन्त्रानामघृणी च पुनः पुनः । तं वै फलार्थिनं मन्ये भ्रातरं तर्कचक्षुषा ।

तं वै गच्छस्व नृपते स त्वां संयाजयिष्यति । जुगुप्समानो नृपतिर्मनसेदं विचिन्तयन् ।

११७३

उपयाजवचः श्रुत्वा याजस्याश्रममभ्यगात् । अभिसंपूज्य पूजार्हमथ याजमुवाच ह ।

अयुतानि ददाम्यष्टौ गवां याजय मां विभो । द्रोणवैराभिसन्तप्तं प्रह्लादयितुमर्हसि ।

स हि ब्रह्मविदां श्रेष्ठो ब्रह्मास्तेचाप्यनुत्तमः । तस्मात् द्रोणः पराजैष्ट मां वै स सखिविग्रहे ।

चक्षुर्यो नास्ति तस्यास्यां दृथिव्यां कश्चिदयणोः । कौरवाचार्यमुख्यस्य भारद्वाजस्य धीमतः ।

द्रोणस्य शरजालानि प्राणिदेहहराणि च । षडरन्नि धनुश्चास्य दृश्यते परमं महत् ।

११७४

सहि ब्राह्मणवेशेण चात्तं वेगमसंशयं । प्रतिहन्ति महेष्वासो भारद्वाजो महामनाः ।

चक्षोर्च्छेदाय विहितो जामदग्न्य द्वास्थितः । तस्य ह्यस्त्रबलं घोरमप्रष्टव्यं नरैर्भुवि ।

ब्राह्मं सन्धारयंस्तेजो ऊताऊतिरिवानलः । समेत्य स दहत्याजौ चात्तधर्मपुरःसरः ।

ब्रह्मचक्षे च विहिते ब्राह्मं तेजो विशिष्यते । सोऽहं चात्ताद्वलाद्गीतो ब्राह्मं तेजः प्रपेदिवान् ।

द्रोणादिशिष्टमासाद्य भवन्तं ब्रह्मवित्तमं । द्रोणान्तकमहं पुत्रं लभेयं युधि दुर्जयं । तत्कर्म कुरु मे याज वितराम्यर्घ्यदं
गवां ।

११७५

तथेत्युक्त्वा तु तं याजो याज्यार्थमुपकल्पयत् । गुर्वर्थ इति चाकाममुपयाजमचोदयत् । याजो द्रोण विनाशाय प्रतिजज्ञे
तथा च सः ।

ततस्तस्य नरेन्द्रस्य उपयाजो महातपाः । आचक्षौ कर्म वैतानं तदा पुत्रफलाय वै ।

स च पुत्रो महावीर्यो महातेजा महाबलः । दृश्यते यदिधो राजन्मविता ते तथाविधः ।

भारद्वाजस्य हन्तारं सोऽभिसन्धाय भूपतिः । आजह्रे तत्तथा सर्वं द्रुपदः कर्मसिद्धये ।

याजस्तु हवनस्थान्ते देवीमाज्ञापयत्तदा । प्रैहि मां राज्ञि पृषतिमियुनं त्वामुपस्थितं ।

११८०

॥ रात्र्युवाच ॥ अवलिप्तं मुखं ब्रह्मन्द्रिव्यान् गन्धान्विर्भर्त्ति च । सुतार्थे नोपलब्धाऽस्मि तिष्ठ याज मम प्रिये ।

॥ याज उवाच ॥ याजेन अपितं हव्यमुपयाजाभिमन्त्रितं । कथं कामं न सन्दध्यात्सा त्वं विप्रैहि तिष्ठ वा ।

॥ ब्राह्मण उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु याजेन ऊते हविषि सत्कृते । उत्तस्यौ पावकात्तस्मात्कुमारो देवसन्निभः ।

ज्वालावर्णेन घोररूपः किरीटी वर्म चोत्तमं । विभ्रत्सखङ्गसशरो धनुश्चान्विनदन्मुहुः ।

सोऽध्यारोहद्रथवरं तेन च प्रययौ तदा । ततः प्रणेदुः पाञ्चालाः प्रहृष्टाः साधुसाध्विति ।

११८४

हर्षाविष्टास्ततश्चैतान्नेयं सेहे वसुन्धरा । । भयापहो राजपुत्रः पाञ्चालानां यशस्करः ।

राज्ञः शोकापहो जात एष द्रोणबधाय वै । इत्युवाच महद्भूतमदृश्यं खेचरं तदा ।

कुमारी चापि पाञ्चाली वेदीमध्यात्समुत्थिता । सुभगा दर्शनीयाङ्गी स्वसितायतलोचना ।

श्यामा पद्मपलाशाची नीलकुञ्चितमूर्द्धजा । ताम्रतुङ्गनखी सुभ्रूयारूपीनपयोधरा ।